

Anti-Pestprotocol Olof Palme (herzien augustus 2023)

Basisschool Olof Palme biedt voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige omgeving. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen neemt bij voorkomend pestgedrag. Wij sluiten onze ogen niet voor dit probleem, dat helaas kan voorkomen.

Op onze school zijn 3 interne vertrouwenspersonen/ aandachtfunctionaris pesten/ aanspreekpunt pesten. Ook is er een aandachtsfunctionaris Sociale veiligheid. Deze namen staan op de website vermeld.

Wat is de inhoud van dit protocol?

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders, waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en dit volgens een vooraf bepaalde strategie gaat aanpakken.

- 1.** Als pesten en pestgedrag plaatsvinden, ervaren we dat als een probleem op onze school, zowel voor de kinderen - de gepeste kinderen, de pesters en de omstanders.
- 2.** De school verricht inspanning om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en derhalve niet wordt geaccepteerd. Zie "preventieve maatregelen".
- 3.** Leerkrachten en personeel van de TSO moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en TSO-medewerkers duidelijk stelling nemen en actie ondernemen tegen dit gedrag. De eindverantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten en de directie.
- 4.** Wanneer pesten optreedt, voert de school de vastgestelde procedure uit. De school werkt via de 5 sporen aanpak van Bob van der Meer.
- 5.** Dit pestprotocol wordt door het hele team, oudervertegenwoordiging en MR onderschreven en ook aan alle ouders ter inzage aangeboden.
- 6.** Dit pestprotocol wordt jaarlijks geëvalueerd in het verslag van het Zorgteam en waar nodig bijgesteld.

Preventieve maatregelen (wat doen we om pesten te voorkomen):

- 1.** Aan het begin van het schooljaar bespreekt de leerkracht met de leerlingen de algemene afspraken en de regels van de school in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school. Vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol expliciet besproken.
- 2.** Aan het begin van elk schooljaar (de eerste gouden weken) maakt de leerkracht met de leerlingen groepsregels en wordt er extra ingezet op een goed klassenklimaat. Die regels zijn gebaseerd op de schoolregels en gericht op normen, waarden en respect voor jezelf en elkaar. De leerkrachten besteden elke maand bewust aandacht aan die regels. Na elke vakantie wordt er weer hoog ingezet op klassenklimaat. Na de kerstvakantie heet deze periode de zilveren weken.
- 3.** Onze school werkt met coöperatieve werkvormen, die het klassenklimaat positief vormgeeft.
- 4.** Indien de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt deze expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Wij nemen pesten serieus!
- 5.** Leerlingen vullen bij een conflict met elkaar een ABC+ formulier in, waarna er een gesprek volgt met de leerkracht of ASV. Dit om inzicht te krijgen in bepaald gedrag. Er is een ABC-formulier voor de onderbouw en bovenbouw. ABC formulier kan mee naar huis om eventueel als ondersteuning te gebruiken voor gesprek ouder/ kind. Ouders op hoogte stellen.
- 6.** In de bovenbouw worden er lessen gegeven over omgaan met sociale media.
- 7.** Op onze school zijn er 3 aandachtsfunctionarissen sociale veiligheid (ASV). Vanuit elke bouw één. In de schoolkalender staan deze ASV's vernoemd.
- 8.** Wij werken op onze school met de methodes "Relaties en Seksualiteit" en "Kleur". De lessen worden ingeroosterd binnen het jaarplan. Daarnaast zijn er in de bovenbouw elk jaar lessen over sociale media.
- 9.** We doen elk jaar mee aan de 'Week tegen pesten', om het jaar 'Week van de mediawijsheid', 'Mediamasters' en week van de lentekriebels. Elk jaar de "anti-pestdag" en we spelen in op actualiteiten.
- 10.** Directie, IB en eventueel enkele andere teamleden verwelkomen de kinderen 10 minuten voor schooltijd buiten bij de poort. Leerkrachten lopen via roosters tijdens de grote en kleine pauze buiten. Tijdens de grote pauze werken we samen met de TSO. TSO geeft het door aan leerkrachten, wanneer er iets aan de hand is. Wij geven belangrijke zaken ook door aan de TSO.
- 11.** Twee keer per jaar wordt de klimaatschaal afgenomen en 1 keer per jaar de SIGA-lijst. Dit zijn instrumenten om het sociaal-emotionele welbevinden van de kinderen te toetsen. Ook wordt 1 keer per jaar de WMKPO Sociale Veiligheid afgenomen bij leerlingen. Elke twee jaar wordt dit afgenomen bij ouders en leerkrachten om de sociale veiligheid te meten. De antwoorden worden besproken en er wordt zo nodig actie op ondernomen.

12. Zorgleerlingen worden in bouwvergaderingen besproken en 3 keer per jaar binnen het overleg met interne vertrouwenspersonen en lb-ers. Zorgleerlingen krijgen een casemanager. Zo worden deze kinderen goed gevolgd.
13. Op onze school starten we elk jaar rond de herfstvakantie een sociale weerbaarheidstraining van 10 weken. Bij voldoende aanmeldingen, start deze training ook in januari. Kinderen worden aangemeld door leerkrachten in overleg met IB-er.
14. Wij hebben een Vraag Maar Raak groep, waarin kinderen van groep 6/7/8 zitten. Deze groep heeft een stem wat betreft sociale veiligheid. Ze werken mee aan projecten en houden hun info muur actueel. Ze kunnen ook actief extra ogen/ oren zijn op het schoolplein. Ook Pleintrainers (vanaf schooljaar 2022-2023) voorkomen dat kinderen alleen staan op het schoolplein.
15. In de Nieuwsbrief en op onze website roepen we ouders regelmatig op om over pesten te praten bij de eigen leerkracht. Wanneer dit niet genoeg mocht zijn, wordt de ouders gevraagd om naar de aandachtsfunctionaris pesten te komen. Zie schoolgids.

Repressieve maatregelen.

1. Indien er sprake is van pestgedrag op de speelplaats van de school, wordt er tijdens de pauze extra gesurveilleerd door de leerkrachten. De ASV en/of directie bepaalt in overleg met de betrokken leerkracht(en) of er aanleiding is om deze maatregel in te voeren en ook op welke speelplaats. De TSO wordt zo nodig ingelicht. Tijdens vrijere situaties (kleedkamer, knutselen...) zijn we ook alert
2. Indien er sprake is van kleine incidenten betreffende pestgedrag, wordt dat gemeld bij de ASV. Er volgt een gesprek tussen de betrokken kinderen en de eigen leerkracht. Leerkrachten nemen meldingen van pesten serieus. In overleg met de eigen leerkracht kan de ASV dit gesprek bijwonen of voeren. Gesprekken zonder schuldvraag zijn het meest affectief. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald. De gesprekken/ incidenten worden kort genoteerd met datum en steekwoorden in Esis met het woord incident. De leerkracht en/of ASV stelt de ouders op de hoogte. Vooraf kan de leerkracht gebruik maken van een ABC-formulier, zoals we in ons stappenplan "ongewenst gedrag" hebben vastgelegd.
3. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag is:
 - Gesprekken met ouders met heldere afspraken door eigen leerkracht of ASV, gesprekken met kinderen, excuses via brief of ABC formulier, passende straf (kan pedagogisch zijn, zoals uitzoeken wat pesten doet en daar een verslag van maken, spreekbeurt, filmpje)

Daarnaast kan de 'Supportgroep' procedure in werking worden gesteld. Er volgt een gesprek met het gepeste kind. De ouders van dit kind worden op de hoogte gebracht. Het plan van aanpak wordt met betrokkenen besproken. Ook de ouders van de pesters worden op de hoogte gesteld. We kijken naar elk probleem en kind. Pesten oplossen vergt maatwerk.

4. 5 sporenaanpak. Dit houdt in dat we aandacht besteden aan alle 5 de sporen binnen het pestprobleem. Dit zie je terug binnen onze aanpak op school.

1. Hulp aan het gepeste kind: sociale vaardigheden stimuleren, positie in de groep bevorderen. Gevoelens serieus nemen en aangeven dat zij niet de verantwoordelijkheid dragen om het pesten te stoppen.

2. Mobiliseren van de zwijgende middengroep: samen opstellen en regelmatig bespreken van groepsregels, waarbij ieder lid de plicht heeft overtreding van groepsregels te melden en in te grijpen. Open en positieve communicatie is van belang.

3. Hulp aan de pester: sociale vaardigheden, empathisch vermogen en waardering vanuit de groep stimuleren.

4. Achtergrondinformatie voor de leerkracht: leerkrachtgedrag is van grote invloed op slagingskans, deze dient daarom goed geïnformeerd te zijn over achtergronden en theorie rondom pesten en groepsgedrag.

5. Achtergrondinformatie voor de ouders: om de ouders in te kunnen zetten als partner in de strijd tegen pesten dienen zij op de hoogte te zijn van de aanpak van de school en in de klas van hun kind.

Supportgroep

Er wordt er een groepje helpers (supportgroep) geformeerd in overleg met het gepeste kind en de ASV. Dit groepje bestaat uit 6 tot 8 leerlingen. Naast de pesters en de assistenten zitten er ook leiders, verdedigers en buitenstaanders in. De pester wordt niet apart vermeld in de groep. Soms is het noodzakelijk om de klas op de hoogte te stellen van de supportgroep, afhankelijk van de ernst van de situatie. Ouders van de leerlingen die in de supportgroep zitten, worden op de hoogte gesteld via een algemene brief (zie brief in protocol). De directie wordt op de hoogte gesteld. Na een week volgt een evaluatiegesprek met het gepeste kind en de supportgroep. De leerlingen van de supportgroep zitten tijdens de gesprekken niet bij het gepeste kind. Na een week volgt er (weer) een evaluatiegesprek. Ouders van het gepeste kind worden op de hoogte gebracht. De Supportgroep kan ook opgesteld worden voor kinderen die niet gepest worden, maar een steuntje in de rug nodig hebben.

5. Indien het probleem zich toch blijft herhalen, meldt de leerkracht/ ASV dit gedrag bij de directie van de school. Er volgen gesprekken met de ouders en leerlingen, waarna er een contract wordt opgesteld door de ASV, directie, of eigen leerkracht. Dit contract wordt wekelijks met de betrokken leerlingen besproken. De kinderen worden extra geobserveerd door de leerkracht en ASV.

6. Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar het externe maatschappelijk zorgsysteem.

7. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en/of de ouders van het kind onvoldoende meewerken om het probleem aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als: *'het isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen als omschreven in de schoolgids en het schoolveiligheidsplan onder 'schorsen en verwijderen'*

8. De supportgroep kan ook opgestart worden, wanneer een kind zich eenzaam voelt in de groep of aansluiting mist. De supportgroep werkt dan als warm bad en kan enkele weken langer doorlopen.

De concrete pedagogische invulling als handvat van het pestprotocol:

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te monitoren hoe het verloop van een casus wordt behandeld. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Plan van aanpak in kader van interventie: (aanpak)

De leerkracht (en eventueel IB 'er) legt de voorvallen en afspraken schriftelijk vast (logboek) en meldt het pesten bij de interne vertrouwenspersoon/ aanspreekpunt pesten van de school. Zie Esis! *Het signaleren van het pestgedrag wordt schriftelijk vastgelegd en bevat minimaal de volgende onderwerpen: - datum, groep en leerkracht - betrokkenen - beschrijving incident(en) – beschrijving acties. Elk schooljaar wordt er middels een totaaloverzicht van het aantal incidenten met daarbij de ondernomen acties ter informatie aan de MR van onze school voorgelegd, zonder daarbij inhoudelijke informatie over de incidenten te geven.*

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind staat alleen en is slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen centraal. Dit gebeurt door:

- Gesprekken met de eigen leerkracht.
- In onze school hangen 3 brievenbussen, die wekelijks worden gecontroleerd. Elk kind mag daar een briefje in stoppen over pesten. Hier volgt altijd een gesprek over door de eigen leerkracht of aandachtsfunctionaris (ASV).
- Vanaf schooljaar 2016 - 2017 hanteren we supportgroepen'. We gaan dan een supportgroep opstellen voor gepeste leerlingen.
- Gesprekken met de aandachtsfunctionaris. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste gespreksmomenten in te bouwen. Hierin wordt het kind gevraagd naar de huidige situatie. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- De Vraag Maar Raak club kan steun bieden. Dit zijn kinderen uit de groep 6 t/m 8 die meewerken aan een positief sociaal klimaat

Hulp aan de pester:

De pester heeft in ons pedagogisch klimaat ook recht op hulp. Deze leerling is blijkbaar 'even' niet in staat om op een gewenste wijze met anderen om te gaan en heeft daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- De pester neemt deel aan de supportgroep; de pester heeft de kans om het goed te maken.
- Een gesprek vanuit het protocol waarin duidelijk zal worden aangegeven welk gedrag de school niet accepteert. Dit gesprek wordt gevoerd als een gesprek zonder schuldvraag. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt door de leerkracht of ASV. Een duidelijke afspraak voor een vervolgesprek op termijn, ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen, indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school en bij de TSO gemeld, zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders van zowel de pester als het gepeste kind worden geïnformeerd.
- Er zijn mogelijkheden om trainingen te volgen, te werken aan zelfvertrouwen en te leren bewegen in een sociale context.

Middengroep

De middengroep wordt op deze manier ook verantwoordelijk gemaakt voor het stoppen van pesten. Ook krijgt deze zo het gevoel dat ze iets kan betekenen: je bent niet verantwoordelijk voor het pesten, je bent medeverantwoordelijk dat het stopt. Wij verwachten van ouders een open houding, die erop gericht is om alle kinderen op een fijne manier naar school te kunnen laten gaan. Ouders en school moeten oplossingsgericht te werk gaan. Ouders moeten zich gehoord voelen. Wanneer ze een vermoeden van pesten bij/ door hun eigen kind hebben, vragen wij ze om dit bij de leerkracht te melden. Aan de andere kant mogen ouders van de school verwachten dat er een korte lijn is op het gebied van pesten. Ouders moeten op de hoogte gesteld worden door de leerkracht of aandachtsfunctionaris. Wanneer hun kind deelneemt aan de supportgroep, krijgen ouders hier bericht over.

In het uiterste geval:

Als de aanpak niet tot het gewenste resultaat leidt, kan er een beroep worden gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Schorsing en verwijdering is het laatste dat in gang gezet kan worden. Er kan eventueel met behulp van de vertrouwenspersoon een klacht worden ingediend bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en hierover adviseert aan het bevoegde gezag, te weten directie en bestuur.

Schorsing en verwijdering is het laatste dat in gang gezet kan worden.

Houdt de klager vast aan geheimhouding, dan kan de klacht niet in behandeling worden genomen.

Protocol sociale media.

Wij werken met een apart protocol Social Media en telefoon/ smart watch gebruik. Zie protocol Social Media.

Cyberpesten gebeurt buiten schooltijd, maar komt via de kinderen toch de school binnen.

Ouders en de school zijn samen verantwoordelijk om dit op te lossen.

Op onze school nemen wij pesten via sociale media zeer serieus. We stimuleren om ouders onderling contact met elkaar te zoeken, wanneer er iets speelt. Mocht dit niet afdoende zijn, wordt de leerkracht op de hoogte gebracht. Leerlingen krijgen dan eerst de kans om het thuis zelf te vertellen. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek (ligt aan ernst) of worden gemaïld/ gebeld. Wij stellen het op prijs wanneer de zorgwekkende teksten, die via mail of andere sociale media binnenkomen, worden vastgelegd via screenshot. We weten dan beter waar we over praten. Er volgt een leergesprek en n.a.v. de ernst wordt er een passende straf op gezet. Dit kunnen excuses zijn, een spreekbeurt over sociale media in de klas of een andere passende straf. Leerlingen maken fouten, daar leren ze van. De school en/ de ouders begeleiden de kinderen in oplossen of goedmaken van hun fouten.

Mocht er klassikaal iets spelen op dit gebied, worden ouders op de hoogte gesteld via Social Schools. Ook wordt er binnen een klas extra aandacht besteed aan omgangsvormen.

Preventie thuis:

Installeer Meldknop.nl. Als je de meldknop hebt geïnstalleerd staat die tijdens het internetten altijd in beeld. Met een klik op de meldknop krijg je informatie, hulp en advies bij internetproblemen.

1. Laat kinderen berichten van pesters of onbekende personen niet openen.
2. Laat uw kind niet reageren op pestberichten.
3. U kunt contact opnemen met de ouders van de pester. Wij gaan ervanuit dat ouders inzien dat dit een gezamenlijk probleem is dat moet stoppen.
4. Als blijkt dat de afzender van de vervelende berichten op dezelfde school zit als uw kind, neem dan contact op met de leerkracht nadat u de ouders hebt gesproken en u denkt dat een gezamenlijke aanpak nodig is.
5. Als het pesten doorgaat, is het raadzaam om het e-mailadres of het telefoonnummer van uw kind te wijzigen.

6. Pestberichten kunnen zo nodig opgeslagen worden als bewijsmateriaal.
7. U kunt het e-mailprogramma zo instellen dat de berichten van bepaalde afzenders in uw eigen map komen, zodat uw kind ze niet hoeft te lezen.
8. Als het pesten zeer ernstige vormen aanneemt - ondanks alles wat u eraan gedaan heeft – adviseert de school u om contact op te nemen met de politie.

Voorbeeld brief aan ouders supportgroep

Beste ouder/verzorger van.....

Zoals u wellicht weet of hebt gelezen in de schoolgids, werken wij met “supportgroepen” bij pestgedrag of bij een gevoel van er niet bij horen. Hierbij wordt uitgegaan van een oplossingsgerichte aanpak. Er wordt nooit een schuldige aangewezen, maar er wordt steun geboden aan de leerling met een (pest) probleem.

De supportgroep (max. 8 kinderen) bestaat uit kinderen die vanuit verschillende invalshoeken meedoen. Deze is niet altijd groepsgebonden. De aandachtsfunctionaris is begeleider van deze groep voor de duur van ongeveer twee weken. Een week na het eerste gesprek komt de groep bij elkaar om te evalueren en indien nodig vervolgspraken te maken.

Op dit moment is er sprake van een (pest)probleem. Uw kind is niet het gepeste kind, maar wordt uitgenodigd voor de supportgroep.

Uw kind zit in groep

Aandachtsfunctionaris: Ingeborg Bunnik/ Gerty van Son / Krista Poldervaart

Periode:

Graag voorzien van uw handtekening retour bij de groepsleerkracht.

Handtekening ouder/verzorger:

Datum:

Met vriendelijke groet,
Aandachtsfunctionaris bs Olof Palme